

**Selge kirjutamise
kampaania
Euroopa Komisjonis
Tiina Pai**

Tallinn, 26. september 2013

Kampaania sünniloost

- ❑ **Kampaania algidee autor on kirjaliku tõlke peadirektoraat**

- ❑ **Peasekretariaadi toetusel loodi rakkerühm, kuhu kuuluvad esindajad viiest komisjoni osakonnast**

Kampaania sünniloost

2009. aasta küsitlusele vastajad

- olid mures komisjoni dokumentide kvaliteedi pärast
- toetasid kohustusliku toimetamise mõtet
- tundsid vajadust koolituste järele
- esitasid ettepanekuid selge kirjutamise edendamiseks
- osutasid juhtkonna tõrksusele kasutada lühidat ja selget väljendusviisi
- töid esile keelelisi jm piiranguid selguse saavutamisel

Kampania üldeesmärk

Julgustada komisjoni töötajaid kirjutama selgeid, lugejasõbralikke ja loetavaid tekste

- et sõnum jõuaks lugejani**
- et vältida väärarusaamisi tõlkes ja mitte raisata tõlkeressurssi**

Kampaania alguses seatud konkreetsed eesmärgid

- Parandada tekstide kvaliteeti**
- Muuta selge kirjutamine igapäevatöö loomulikuks osaks**
- Anda komisjoni töötajatele tekstide koostamiseks vajalikud oskused**
- Toetada selget kirjutamist komisjonis igal tasandil**

Kampania eri tahud

- Konverentsid ja koolitused**
- Veebipõhised materjalid ning juhendid**
- Abistavad väljaanded**
- Toimetamine**

Veebisait

**Selge kirjutamise
veebisaidil on abiks
kampaania virtuaalne
nägu Claire**

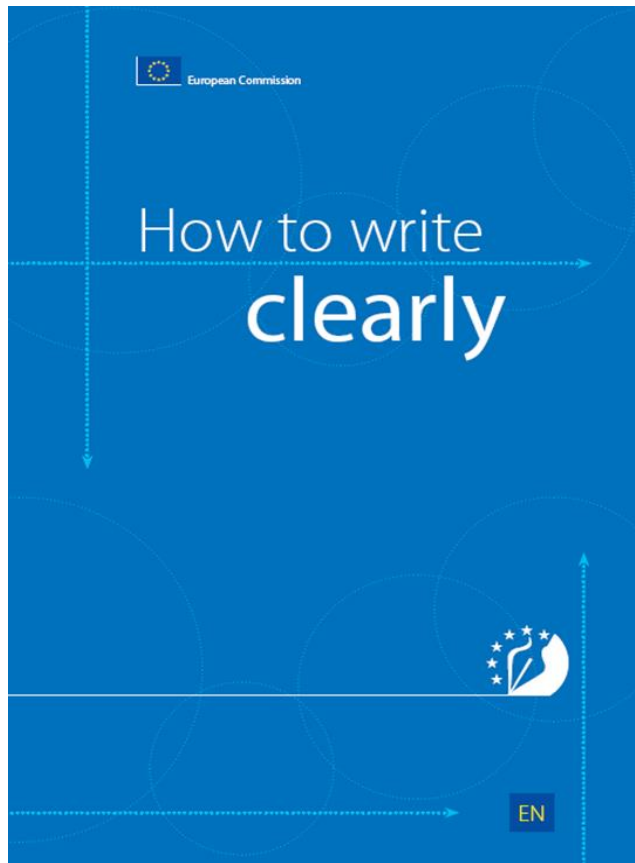
**Claire annab nõu ja
tema poole võib
pöörduda küsimustega**

European
Commission

Väljaanded

**Kõigis ametlikes keeltes
on ilmunud vihik „Kirjuta
selgelt”**

Kirjuta selgelt

- 1. Mõtle tekst läbi**
- 2. Keskendu lugejale**
- 3. Liigenda tekst**
- 4. Püüa väljendada lühidalt ja lihtsalt**
- 5. Kirjuta arusaadavalt**
- 6. Väldi nimisõnastiili**
- 7. Väljendu konkreetset**
- 8. Eelista isikulist tegumoodi**
- 9. Väldi komistuske**
- 10. Toimeta ja kontrolli**

Muud selget keelt käsitlevad väljaanded

A brief list of misused terms in EU publications

**(Lühike loetelu terminitest, mida ELi
väljaannetes valesti kasutatakse)**

mai 2013

Evolution

Comitology

Actor

Kirjaliku tõlke peadirektoraadi toimetamise üksus

- ❑ Sai alguse aastal 2002 neli kuud väldanud projektist, mida vedas kolm inglise osakonna toimetajat
- ❑ Praegu töötab ingliskeelsete tekstide toimetamisega tosinkond toimetajat, toimetavad ka prantsuse tõlkijad
- ❑ Aastas vaadatakse läbi ligi 30 000 lk inglise ja 2000 lk prantsuse keeles

Selge kirjutamise auhind

**Antakse välja
igal aastal
alates aastast
2010**

Selge kirjutamise auhind

- Kandideerida võivad komisjonis koostatud
algupärased tekstid kõigis ametlikes keeltes**
- 5 auhinnakategooriat**
- Kandidaate võivad esitada kõik**
- Tänavune auhinnatseremoonia toimub 13.11
Brüsselis**

Kokkuvõtlikult

- On seatud piiranguid tekstide pikkusele**
- On teadvustatud toimetamise tähtsust**
- Koostöö tõlkijate ja tekstide koostajate vahel on paranenud**
- Veebisait töötab ja seal on abimaterjale**
- Vihik „Kirjuta selgelt”**
- Tunnustatakse head kirjutamisoskust**

Määruse ettepanek

(71) Komisjonile tuleks anda rakendusvolitused, et tagada ühesugused tingimused käesoleva määruse rakendamisel seoses järgmisega: liidu karantiinsete taimekahjustajate loetelu kehtestamine; prioriteetsete taimekahjustajate loetelu kehtestamine; konkreetsete liidu karantiinsete taimekahjustajate vastaste meetmete kehtestamine; ajutiste meetmete vastuvõtmine seoses taimetervislike riskidega, mis tulenevad ajutistelt liidu karantiinseteks taimekahjustajateks loetavatest taimekahjustajatest; direktiivi 2000/29/EÜ artikli 2 lõike 1 punkti h esimese lõigu kohaste kaitstavate piirkondade tunnustamine ning vastavate kaitstavate piirkondade karantiinsete taimekahjustajate loetelu kehtestamine; kaitstavate piirkondade muutmine või tühistamine; kaitstavate piirkondade loetelu muutmine; kvaliteeti vähendavate liidu taimekahjustajate ja asjaomaste istutamiseks ettenähtud taimede loetlemine; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetlemine, mille liidu territooriumile sissetoomine ja seal vedamine keelatakse, samuti asjaomaste kolmandate riikide loetlemine; taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ning nende liidu territooriumile sissetoomise ja seal vedamise nõuete loetlemine; kolmandate riikide selliste nõuete kehtestamine, mis on samaväärsed taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liidu territooriumil vedamise nõuetega; konkreetsete taimede, taimsete saaduste ja muude objektide liikmesriikide piirialadele sissetoomisega seotud eritingimuste või -meetmete kehtestamine;

Määruse ettepanek

ajutiste meetmete vastuvõtmine seoses kolmandatest riikidest pärinevate istutamiseks ettenähtud taimede liidu territooriumile sissetoomise ja seal vedamisega; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetlemine, mille konkreetsetesse kaitstavatesse piirkondadesse sissetoomine ja seal vedamine keelatakse; taimede, taimsete saaduste ja muude objektide sissetoomist konkreetsetesse kaitstavatesse piirkondadesse ja seal vedamist käsitlevate nõuete loetlemine; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ning vastavate kolmandate päritolu- või lähteriikide loetlemine, mille puhul tuleb liidu territooriumile sissetoomise korral nõuda fütosanitaarsertifikaati; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide ning vastavate kolmandate päritolu- või lähteriikide loetlemine, mille puhul tuleb teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse sissetoomise korral nendest kolmandatest riikidest nõuda fütosanitaarsertifikaati; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetlemine, mille liidu territooriumil vedamise korral nõutakse taimepassi; selliste taimede, taimsete saaduste ja muude objektide loetlemine, mille sissetoomise korral teatavatesse kaitstavatesse piirkondadesse tuleb nõuda taimepassi, ning taimepassi vormi kehtestamine.

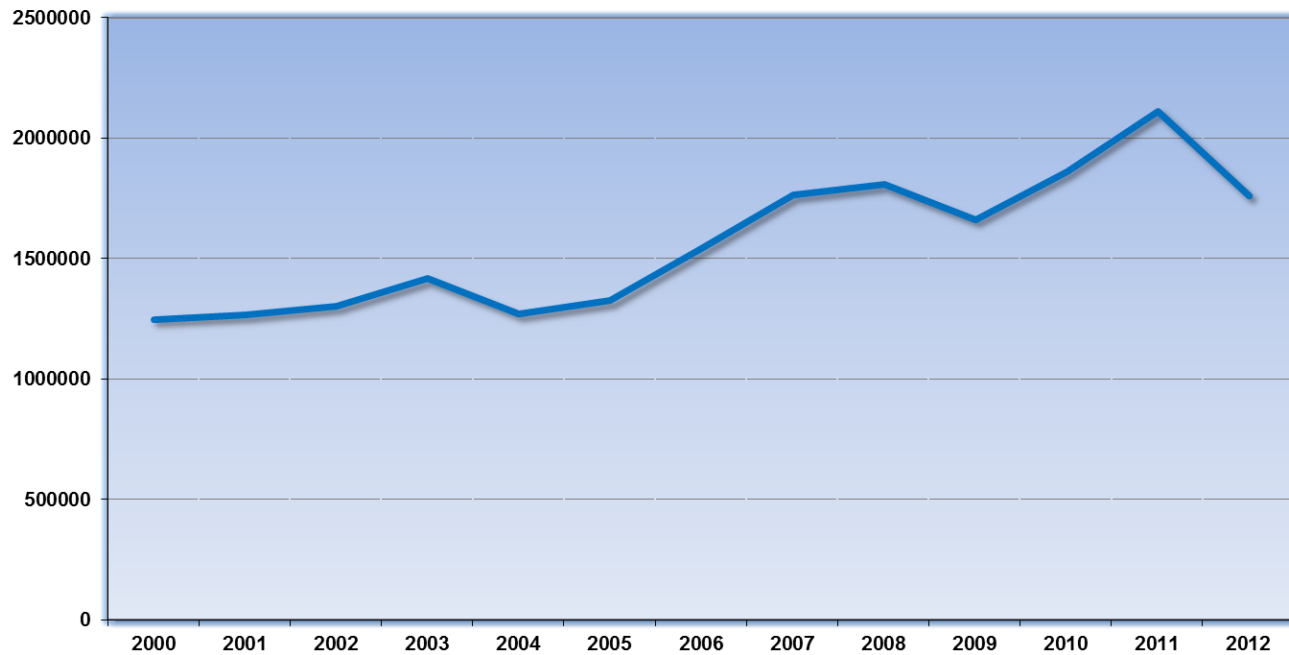
European
Commission

Selge kirjutamine ja tõlkija

Kirjaliku tõlke peadirektoraat

- ❑ **Euroopa Komisjoni kirjaliku tõlke peadirektoraat tegeleb tõlkimisega kõigisse 24 ametlikku keelde**
- ❑ **Tõlkeid tellivad komisjoni peadirektoraadid ja talitused**
- ❑ **Juba ainuüksi 10 peadirektoraadi tellitud tõlgete maht ületab aastas keskmiselt 1 miljoni lehekülje piiri**
- ❑ **Tõlkemaht suureneb, tõlkijate read hõrenevad**

Tõlgitud lehekülgede arv 2000-2012

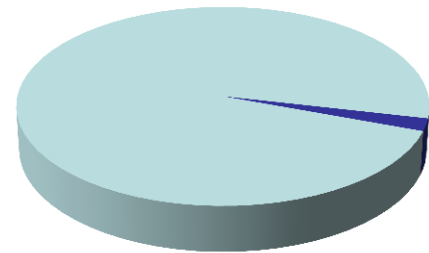

Selge kirjutamine ja tõlkija

- Kirjaliku tõlke peadirektoraadi ülesanne on pakkuda Euroopa Komisjonile kvaliteetseid tõlke- ja muid keeleteenuseid (91% moodustab tõlge)**
- Meie tööks on tagada, et komisjoni dokumendid oleksid kõigis ametlikes keeltes selgelt kirjutatud**

**Kokku tõlgiti näiteks
2012. aastal 1 760 615
lehekülge, millest
eelnevalt toimetatud
originaaltekstid
moodustasid ligikaudu
35 000 lehekülge**

- Kogumaht
- Toimetatud

Tõlkija roll

Tõlkija – esimene tavalugeja

Tõlkija – oma valdkonna asjatundja

Lühendid

The inability to obtain information on redeployment is one of the reasons that the 9th and 10th EDF NIP programmes, as well as the IFS components, placed much importance on improving HR management of the PNC.

Suutmatus saada teavet ümberpaigutamise kohta on üks põhjus, miks nii 9. ja 10. EAFi riiklikes näidisprogrammides kui ka Sisejulgeolekufondi komponentides pööratakse suurt tähelepanu Kongo Riikliku Politsei inimressursside haldamisele.

European
Commission

Studies on translation and multilingualism

Quality efforts and the consequences of poor quality in the European Commission's Directorate-General for Translation

Vaja on eksperdi abi

OFFER 3: Wholesale terminating segments of leased lines with enhanced interface for the exclusive use of the access seeker providing permanent symmetric capacity without restriction as regards usage and with service level grade agreements, by means of a point-to-point connection and with Layer 2 of the International Standards Organisation (ISO) seven layer model for communications protocols ('Data Link Layer') network interfaces.

Esialgne tõlge

PAKKUMUS 3: täiustatud liidesega püsiliinide lõppsegmentide hulгимүүк juurdepääsu taotleja ainukasutusse, et pakkuda sümmeetrilist läbilaskevõimet ilma kasutuspiiranguteta ja teenustaseme astme kokkulepetega, kasutades selleks kakspunktühendust ja Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni seitsmekihilise sideprotokolli mudeli teise kihi (andmelülikiht) võrguliideseid.

Koostöö ekspertidega

- Ametlik kanal – ministeeriumide kontaktisikud ja EV Alaline Esindus EL-i juures**
- Otsekontaktid, terminoloogiakomisjonid**
- EKI – keelelised küsimused**

IATE

- EL-i institutsioonide terminibaas**
- Eri institutsioonide terminibaasid ühendati (2005)**
- Mõistepõhine terminibaas**
- Terminid kõigis EL-i ametlikes keeltes + mõnedes teistes keeltes (nt ladina, türgi, vene)**
- Sisaldab kokku üle 9 miljoni termini**
- Põhilised panustajad – komisjon, nõukogu, parlament ja EL-i asutuste tõlkekeskus**

**Tõlkija ülesanne on leida
tasakaal originaaliläheduse
ning selge ja
lugejasõbraliku emakeele
vahel**